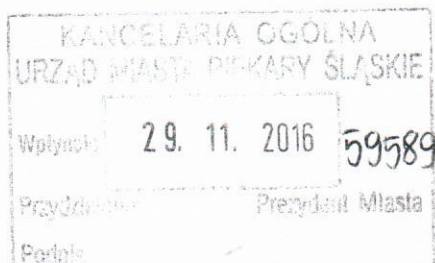

ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W KATOWICACH

Wydział Nadzoru Prawnego
40-032 Katowice, ul. Jagiellońska 25

Katowice, 18-11-2016

NPIL.4100.192.2016

Klub Radnych Prawa
i Sprawiedliwości
Biuro Rady Miasta Piekary Śląskie
Urząd Miasta Piekary Śląskie
ul. Bytomska 84
41 – 940 Piekary Śląskie

Odpowiadając na pismo Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości Rady Miasta Piekary Śląskie, wnoszące o uchylenie w trybie nadzoru uchwały Rady Miasta Piekary Śląskie Nr XXVI/337/2016 z dnia 29 września 2016 roku ws. przyjęcia stanowiska przez Radę Miasta Piekary Śląskie dotyczącego sposobu organizacji uroczystości obchodów świąt państwowych przy Kopcu Wyzwolenia, przejmuję wyjaśniam, co następuje:

Zgodnie z art. 171 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 85 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) nadzór nad działalnością samorządową (gminną) sprawowany jest jedynie na podstawie kryterium zgodności z prawem podejmowanych przez organy gminy działań.

Postępowanie nadzorcze, zgodnie z przepisem art. 86 w związku z art. 91 ustawy o samorządzie gminnym organ nadzoru prowadzi zawsze z urzędu, zaś ocena czy doręczona uchwała wymaga wzruszenia, jest wyłączną domeną tegoż organu.

Organ nadzoru dokonał wnikliwej oceny kwestionowanej przez Państwa uchwały Rady Miasta Piekary Śląskie pod kątem jej zgodności z prawem i nie stwierdził naruszeń prawa, które uzasadniałyby zastosowanie, przewidzianych w Rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym, środków nadzorczych.

Organ nadzoru nie podziela poglądu wyrażonego w punktach 1 i 2 uzasadnienia Państwa pisma, zgodnie z którymi podjęcie przez Radę Miasta Piekary Śląskie uchwały w przedmiocie przyjęcia stanowiska dotyczącego sposobu organizacji uroczystości obchodów świąt państwowych stoi w sprzeczności z art. 6 art. 7 i art. 18 pkt 1 ustawy o samorządzie oraz z art. 4 i art. 12 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz. U. z 2016r., poz. 814 ze zm.). Przede wszystkim organ nadzoru pragnie podkreślić, iż zgodnie z brzmieniem art. 92 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym **„miasto na prawach powiatu jest gminą** wykonującą zadania powiatu na zasadach określonych w tej ustawie”, której ustrój i działanie, zgodnie z brzmieniem przepisu art. 92 ust. 3 ustawy o samorządzie powiatowym „określa ustawa o samorządzie gminnym”. Tak więc Rada Miasta Piekary Śląskie podejmując kwestionowaną uchwałę, uczyniła to jako organ gminy, na podstawie ustawy o samorządzie gminnym, co też znajduje odzwierciedlenie w przywołanej przez Radę podstawie prawnej, uprawniającej do podjęcia uchwały. W konsekwencji dalsze rozważania organu nie będą odnosić się do Państwa zastrzeżeń ujętych w punkcie 2 uzasadnienia i dotyczących ewentualnego naruszenia przez Radę Miasta Piekary Śląskie przepisów ustawy o samorządzie powiatowym.

Dokument podpisany elektronicznie.

Podstawą prawną dla Rady Miasta Piekary Śląskie stał się przepis art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym w brzmieniu „do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej”. Rada Miasta uznała, że w zakresie jej właściwości rzeczowej pozostaje przyjęcie stanowiska dotyczącego sposobu organizacji uroczystości obchodów świąt państwowych przy Kopcu Wyzwolenia, znajdującym się na terenie Miasta Piekary Śląskie, przez co uznała, że:

- 1) kwestie związane z organizacją uroczystości obchodów świąt państwowych na terenie Miasta Piekary Śląskie mieszczą się w zakresie właściwości gminy (Miasta Piekary Śląskie)
- 2) Rada Miasta jest organem uprawnionym do podjęcia uchwały, która wyrażałaby jej stanowisko, co do sposobu organizacji uroczystości obchodów świąt państwowych przy Kopcu Wolności w Piekarach Śląskich.

Zgodnie z brzmieniem art. 6 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym „do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.” Nie ulega wątpliwości, że organizacja uroczystości obchodów świąt państwowych na terenie gminy jest zadaniem publicznym realizowanym przez gminę w ramach jej zadań własnych. Należy zwrócić uwagę, że pojęcie święta państwowego nie zostało prawnie uregulowane w żadnym akcie normatywnym, podobnie jak nie określono sposobu ich obchodzenia. Jedynie ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 625) nakłada w art. 7 obowiązek podnoszenia w czasie świąt państwowych flagi państwowej na budynkach organów administracji rządowej i innych organów państwowych oraz państwowych jednostek organizacyjnych, a także organów jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostek organizacyjnych. Oznacza to, że z mocy przepisów ww. ustawy jednostki samorządu terytorialnego zostały zobowiązane do uczczenia świąt państwowych przez podnoszenie flagi państwowej, co nie oznacza, że inne formy obchodów uroczystości państwowych przez jednostki samorządu terytorialnego są niedopuszczalne. Przeciwnie, wymóg określony w art. 7 ustawy o godle (...) jest elementarnym, podstawowym sposobem uczczenia świąt państwowych, zaś od inwencji jednostek samorządu terytorialnego zależy, w jaki sposób święta państwowe będą obchodzone na obszarze tych jednostek. Wydaje się, że ograniczenie się przez władze samorządowe jedynie do wymogu podnoszenia flagi państwowej na budynkach organów jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostek organizacyjnych, byłoby działaniem mogącym budzić wątpliwości, aczkolwiek nie naruszającym obowiązującego prawa.

Przepis art. 6 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym stanowi dodatkowo, że „jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, rozstrzygnięcie w sprawach, o których mowa w ust. 1, należy do gminy”. Oznacza to, że wobec braku rozwiązań rangi ustawowej, określenie sposobu organizacji uroczystości obchodów świąt państwowych należy do gminy, zaś organem właściwym dla podjęcia uchwały jest, na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym – rada gminy.

Reasumując dotychczasowe wyjaśnienia organ nadzoru stoi na stanowisku, że Rada Miasta Piekary Śląskie podejmując uchwałę Nr XXVI/337/2016 z dnia 29 września 2016 roku ws. przyjęcia stanowiska przez Radę Miasta Piekary Śląskie dotyczącego sposobu organizacji uroczystości obchodów świąt państwowych przy Kopcu Wyzwolenia, uczyniła to w ramach swego upoważnienia ustawowego.

Przedmiotem uchwały podjętej przez Radę Miasta Piekary Śląskie jest przyjęcie stanowiska, zgodnie z którym obchodom świąt państwowych organizowanych przy Kopcu Wyzwolenia w Piekarach Śląskich powinna towarzyszyć msza święta. Uznając, w oparciu o uprzednie wyjaśnienia, że Rada Miejska w Piekarach miała prawo do podjęcia uchwały, w ocenie

Dokument podpisany elektronicznie.

organu nadzoru nie narusza ona również postanowień Konkordatu pomiędzy Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską, podpisanego w dniu 28 lipca 1993 r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 51, poz. 318).

Należy zauważyć, że uchwała nie ma charakteru aktu o władczym charakterze, nakładającym na kogokolwiek, jakiegokolwiek zobowiązania. Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego, oprócz aktów o charakterze normatywnym, są uprawnione do wydawania aktów, które takiego charakteru nie posiadają. Należą do nich na przykład takie akty jak postanowienia, apele, stanowiska, oświadczenia czy deklaracje, które pozwalają na prezentację przez organ swego stanowiska, nie mając jednakże charakteru normatywnego. Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego Województwa Śląskiego wszystkich szczebli wielokrotnie podejmowały tego rodzaju uchwały, które nigdy nie były kwestionowane przez organ nadzoru z uwagi na ich „nienormatywny” charakter.

W ocenie organu nadzoru, wbrew sugestiom zawartym w Państwa piśmie Rada Miasta, poprzez przyjęcie uchwały, nie narzuciła Kościołowi Katolickiemu miejsca i terminów odprawiania nabożeństw, a tym samym nie naruszyła odpowiednich postanowień Konkordatu. Jak wynika z treści Państwa pisma „organizacja celebracji nabożeństw na Kopcu Wyzwolenia (...) zawsze odbywała się w drodze uzgodnień i współpracy Prezydenta Miasta i władz kościelnych i tak powinno pozostać”. Organ nadzoru nie dostrzega w treści uchwały postanowień, które mogłyby zmienić dotychczasowy sposób organizowania celebracji na Kopcu Wolności, w szczególności zaś nie wprowadza zasady, że władze samorządowe decydują o miejscu i terminie odbywania nabożeństw, co jest przedmiotem Państwa zaniepokojenia i sprzeciwu.

Wyrażone przez Radę stanowisko, zgodnie z którym msza święta powinna towarzyszyć obchodom świąt państwowych, jak wynika z uzasadnienia do uchwały, wynika z troski Rady Miasta o zachowanie dotychczasowej tradycji i przeciwdziałanie zmianie przeznaczenia Kopca Wolności w Piekarach Śląskich.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Dyrektor Wydziału

Krzysztof Nowak